Lietas Nr. A420537912
Lietas arhīva Nr. AA43-1612-14/16

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 22.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Konošonoka,
tiesneses I.Amona un S.Gintere,

piedaloties pieteicējas /pers. C/ pārstāvjiem /pers. D/ un /pers. E/, atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes pārstāvim Aivaram Jurgelim un Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts zemes dienesta pārstāvim Arnim Bušmanim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Rīgas domes 2012.gada 22.augusta lēmuma Nr.1-43/RD-12-460-ap atcelšanu, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 11.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2012.gada 28.maijā Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvalde pieņēma lēmumu Nr.PIP-12-8620-ls/05-07/11-5693-AL, ar kuru pieteicējai /pers. C/ tika aprēķināts nekustamā īpašuma nodoklis 2010.-2012.gadam par 435/985 domājamām daļām no 98,5 m^2 skaistumkopšanas salona (kadastra apzīmējums /numurs A/), kas piesaistīts nekustamajam īpašumam /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs B/), un 435/51301 domājamām daļām no 1607,7 m^2 dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs C/) koplietošanas telpām, kas ietilpst dzīvokļa īpašumā /adrese A/ (kadastra apzīmējums /numurs D/).
Pieteicēja šo lēmumu apstrīdēja.

[2] Ar Rīgas domes 2012.gada 22.augusta lēmumu Nr.1-43/RD-12-460-ap (turpmāk – Lēmums) nekustamā īpašuma nodokļa aprēķins atstāts negrozīts.
Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.
[2.1] Saskaņā ar Valsts zemes dienesta sniegto informāciju pārbūves rezultātā 43,5 m^2 nedzīvojamās telpas (kadastra apzīmējums /numurs E/), kas ietilpa pieteicējas nekustamajā īpašumā /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/), tika apvienotas telpu grupā ar citas fiziskās personas 48 m^2 nedzīvojamām telpām (kadastra apzīmējums /numurs A/), kas ietilpa tās nekustamajā īpašumā /adrese B/ (kadastra numurs /numurs B/). Minētā telpu grupa 2004.gada 10.decembrī tika reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā /adrese/ (kadastra numurs /numurs B/) ietilpstoša telpu grupa „Skaistumkopšanas salons" ar platību 98,5 m^2, no kuras pieteicējai pieder 435/985 domājamās daļas.
[2.2] Nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai izmanto aktuālo kadastra informāciju, kā arī Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus. Cita informācija, kas nepieciešama nodokļu administrēšanai, tiek iegūta atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta $1.^1$daļā noteiktajam.

[3] Pieteicēja vērsās ar pieteikumu tiesā, lūdzot atcelt Lēmumu. Pieteikumā norādīts, ka nekustamais īpašums /adrese/ ar kadastra numuru /numurs B/nepieder pieteicējai, ko apliecina ieraksts zemesgrāmatā.

[4] Rīgas dome rakstveida paskaidrojumos par pieteikumu norāda, ka pieteikums ir nepamatots, atsaucoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Valsts zemes dienests rakstveida paskaidrojumos par pieteikumu norāda, ka Lēmums ir atceļams, jo kadastra datu labošanas rezultātā dzīvokļa īpašumu ar kadastra numuriem /numurs B/un /numurs D/ aktuālās un vēsturiskās kadastrālās vērtības ir pārrēķinātas. Lēmumā ir norādīts nepareizs dzīvokļa īpašuma ar kadastra numuru /numurs B/kopīpašuma domājamo daļu apmērs no dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumu/numurs C/.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 11.oktobra spriedumu pieteikums tika noraidīts.
Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[6.1] Pieteicēja uzskata, ka tai nepieder nekustamais īpašums ar Lēmumā norādīto kadastra numuru un nekustamā īpašuma nodoklis aprēķināms atbilstoši zemesgrāmatā reģistrētajam nekustamā īpašuma sastāvam par nekustamo īpašumu /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/).

[6.2] Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta trešo daļu Ministru kabinets nosaka apjomu, kārtību un termiņus, kādos Valsts zemes dienests pašvaldībām sniedz Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datus nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas vajadzībām.

Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1652 „Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas pieprasīšanas un izsniegšanas kārtība" (*spēkā līdz 2012.gada 26.janvārim*) 56.punktā noteikts informācijas apjoms, kāds izsniedzams pašvaldībām nodokļu administrēšanas funkciju veikšanai.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 3.panta pirmā daļa noteic, ka nekustamā īpašuma valsts kadastrs ir vienota uzskaites sistēma, kas, realizējot administratīvus, organizatoriskus un tehnoloģiskus procesus, nodrošina datu iegūšanu par valsts teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem, to objektiem, zemes vienības daļām un to īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem, lietotājiem, nomniekiem, kā arī minēto datu uzturēšanu un izmantošanu. Šā likuma 8.panta 4.punkts noteic, ka aktuālo kadastra informāciju izmanto nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai.

Saskaņā ar Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta b) un c) apakšpunktu par nekustamā īpašuma objektu Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrē un uztur kadastrālās uzmērīšanas datus, nekustamā īpašuma lietošanas mērķus un tiem piekritīgās platības atbilstoši nekustamā īpašuma objekta noteikšanas dokumentiem.

No minētajām tiesību normām izriet, ka par pamatu nekustamā īpašuma nodokļa apmēra noteikšanai tiek izmantoti Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētie dati, kurus pārzina un uztur Valsts zemes dienests atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 3.panta trešajai daļai.

[6.3] Atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumam (2., 3., 4., 8. un 77.pants) nekustamā īpašuma valsts kadastrs ir vienota uzskaites sistēma, kurā tiek uzturēta aktuāla informācija arī par nekustamā īpašuma nodokļa objektiem, ko pašvaldība izmanto nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai. Tādējādi kadastra reģistra izveidošanas mērķis ir arī atvieglot nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanu. Proti, pašvaldība var paļauties uz kadastra reģistra sniegtajām ziņām par nekustamā īpašuma nodokļa objektu un tā vērtību un aprēķināt maksājamo nodokli, papildus nepārbaudot objekta esību dabā. Taču kadastra reģistra ziņas nevar būt neapstrīdams pamats nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanai, ja faktiskie apstākļi atšķiras no reģistrētajām ziņām (*sk. Augstākās tiesas 2011.gada 14.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-423/2011 8.punktu*).

Ņemot vērā minēto, tiesa pārbauda, uz kādas informācijas pamata pašvaldība pieņēma lēmumus un izdarīja secinājumus par nekustamā īpašuma nodokļa objektu.

[6.4] Saskaņā ar zemesgrāmatu apliecībā norādīto pieteicējai pieder nekustamais īpašums /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/), kas sastāv no nedzīvojamās telpas Nr.602 un 435/51301 kopīpašuma domājamajām daļām. Telpas lielums 43,5 m^2 (*lietas 10.lapa*).

2004.gada 20.maijā pieteicēja šo īpašumu iznomāja SIA „Kimks" (*lietas 69.-70.lapa*).

Rīgas pilsētas būvvalde SIA „Kimks" 2004.gada 26.novembrī izsniedza būvatļauju telpu renovācijai par skaistumkopšanas salonu (*lietas 74.lapa*). Projekts paredzēja apvienot divas neapdzīvojamo telpu grupas Nr.602 un Nr.1, kā arī izmantot daļu no pagraba koplietošanas telpām (*lietas 77.lapa*). 2004.gada 8.decembrī sastādīts akts par telpu nodošanu ekspluatācijā (*lietas 66.-67.lapa*). Pēc telpu nodošanas ekspluatācijā Valsts zemes dienests veica telpu pilno pirmreizējo tehnisko inventarizāciju (*lietas 79.-82.lapa*). No inventarizācijas lietas izriet, ka pēc renovācijas veikšanas izveidota telpu grupa „Skaistumkopšanas salons" ar telpu kopējo platību 98,5 m^2. No telpu grupas plāna izriet, ka iepriekš minētajā telpu grupā iekļautas arī pieteicējas iznomātās telpas (*lietas 82., 92.lapa*).

No minētajiem faktiskajiem apstākļiem izriet, ka pieteicēja nekustamo īpašumu iznomāja SIA „Kimks", kura veica telpu renovāciju un tās funkcionāli apvienoja ar pieteicējai nepiederošām telpām. Tātad vienā telpu grupā apvienots vairākām personām piederošs nekustamais īpašums.

[6.5] Nekustamā īpašuma nodoklis pieteicējai aprēķināts par 435/985 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra numurs /numurs B/) sastāvā piesaistītā skaistumkopšanas salona (kadastra apzīmējums /numurs A/, platība 98,5 m^2) un par dzīvokļa īpašumā /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/) ietilpstošajām kopīpašuma 435/51301 domājamām daļām no dzīvojamās ēkas /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs C/) koplietošanas telpām 1607,7 m^2 platībā.

No Valsts zemes dienesta Rīgas reģionālās nodaļas 2013.gada 20.februāra akta Nr.14-04-R1/85 izriet, ka 2013.gada 20.februārī kadastra reģistrā veiktas izmaiņas un no dzīvokļa īpašuma sastāva dzēstas kopīpašuma domājamās daļas no dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ (*lietas 187.lapa*).

Valsts zemes dienesta 2011.gada 5.janvāra un 2011.gada 7.marta vēstulē (*lietas 35.-36., 39.-41.lapa*) norādīts, ka telpu pārbūves rezultātā pieteicējai piederošās nekustamā īpašuma /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/) sastāvā ietilpstošās nedzīvojamās telpas (kadastra apzīmējums /numurs E/, platība 43,5 m^2) apvienotas vienā telpu grupā ar citai fiziskai personai piederošajām nekustamā īpašuma /adrese B/ (kadastra numurs /numurs B/) sastāvā ietilpstošajām nedzīvojamām telpām (kadastra apzīmējums /numurs A/, platība 48 m^2) un 2004.gada 10.decembrī Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā /adrese/ reģistrēta telpu grupa „Skaistumkopšanas salons" ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, platība 98,5 m^2.

Telpu pārbūves rezultātā Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā dzīvokļa īpašumi (kadastra numurs /numurs D/un/numurs B/) netika apvienoti, joprojām ir reģistrēts dzīvokļa īpašums ar kadastra numurs /numurs D/ar tajā ietilpstošo kopīpašumā 435/51301 domājamo daļu no dzīvojamās ēkas un reģistrēts dzīvokļa īpašums ar kadastra numuru /numurs B/ar tajā ietilpstošo 480/51301 domājamo daļu no dzīvojamās ēkas. Līdz ar to par pamatotu atzīstama Valsts zemes dienesta sniegtā informācija, ka pieteicēja ir 435/985 domājamo daļu īpašniece no telpu grupas „Skaistumkopšanas salons" /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs A/, platība 98,50 m^2) un šī daļa atbilst dzīvokļa īpašuma ar kadastra numuru /numurs

D/daļai.

[6.6] Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par 435/985 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra numurs /numurs B/) sastāvā piesaistītā skaistumkopšanas salona. Tā kā telpu pārbūves rezultātā Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā dzīvokļu īpašumos ar kadastra numuru /numurs D/un /numurs B/ ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas no dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ nav apvienotas, pieteicēja ir nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja par dzīvokļa īpašumā /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/) ietilpstošajām kopīpašuma 435/51301 domājamām daļām no dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs C/ un koplietošanas telpām.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 11.oktobra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka tiesa kļūdaini secinājusi, ka pieteicēja ir uzskatāma par nekustamā īpašuma nodokļa maksātāju par 435/985 domājamām daļām no nekustamā īpašuma /adrese/ (kadastra numurs /numurs B/). To pierāda apelācijas sūdzībai pievienotās informatīvās izdrukas no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas teksta datiem.

[8] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu un apelācijas sūdzību, paskaidrojot, ka Valsts zemes dienests nepamatoti apvienojis vienā īpašumā pieteicējai un /pers. L/ piederošos īpašumus. Iebildumi pret nodokļa aprēķinu ir radušies tālab, ka Rīgas dome, balstoties uz Nekustamā īpašuma valsts kadastra datiem, ir aprēķinājusi nodokli par īpašumu, kas pieteicējai nepieder.

Rīgas domes un Valsts zemes dienesta pārstāvji pieteikumu un apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[9] Administratīvā apgabaltiesa, uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Lietā ir strīds par pieteicējai aprēķināto nekustamā īpašuma nodokli par 435/985 domājamām daļām no skaistumkopšanas salona (kadastra apzīmējums /numurs A/), kas piesaistīts nekustamajam īpašumam /adrese/ (kadastra apzīmējums /numurs B/).

Pieteicēja uzskata, ka viņai nav jāmaksā nekustamā īpašuma nodoklis par minēto objektu, ņemot vērā, ka šis īpašums nav saistīts ar pieteicējai piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/ (kadastra numurs /numurs D/).

[11] Apgabaltiesa, izskatījusi lietu pēc būtības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minētos argumentus, kā arī pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu, secina, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas tiesiskos un faktiskos apstākļus, atzīstot, ka pieteicēja ir 435/985 domājamo daļu īpašniece no skaistumkopšanas salona (kadastra apzīmējums /numurs A/) un līdz ar to arī nekustamā īpašuma nodokļa maksātāja atbilstoši savai domājamajai daļai. Pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturtajai daļai pievienojas spriedumā izteiktajai motivācijai (*sk. šā sprieduma 6.1.-6.6.punktu*) un atkārtoti to nenorāda.

[12] No pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka pieteicēja primāri iebilst nevis pret Rīgas domes veikto nodokļa aprēķinu (nodokļa summu), bet gan pret šajā aprēķinā izmantotajiem datiem.

Apgabaltiesa norāda, ka pašvaldība nodokļu administrēšanas vajadzībām izmanto Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus, kā to noteic likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 4.panta $1.^{1}$daļa. Turklāt pašvaldības kompetencē neietilpst veikt šo datu pareizības pārbaudi. Par Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēto datu pareizību atbild Valsts zemes dienests. Ja kadastra subjekts (tajā skaitā nekustamā īpašuma īpašnieks) uzskata, ka Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētie dati ir nepareizi vai neatbilstoši faktiskajai situācijai, tam ir tiesības vērsties Valsts zemes dienestā un lūgt aktualizēt vai labot kadastra datus. Valsts zemes dienesta atteikums veikt datu aktualizāciju vai labošanu ir apstrīdams un pārsūdzams tiesā. Tomēr konkrētās lietas ietvaros šāds prasījums nav izteikts, līdz ar to apgabaltiesai šīs lietas ietvaros nav pamata vērtēt Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus.

Iepriekš norādītais par nodokļu administrēšanas vajadzībām izmantojamo informāciju sniedz atbildi arī uz pieteicējas argumentu, ka zemesgrāmatā ir reģistrēta atšķirīga informācija. Dati zemesgrāmatā un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā var atšķirties. Konkrētajā gadījumā nodokļa aprēķinā izmantoti gan Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētie dati, gan arī zemesgrāmatā reģistrētie dati.

No lietas materiāliem izriet, ka 2013.gada 20.februārī Valsts zemes dienests ir labojis Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētos datus attiecībā uz nekustamo īpašumu ar kadastra numuru /numurs D/. Uz minēto apstākli norāda arī pieteicēja apelācijas sūdzībā. Tomēr šim faktam nav nozīmes konkrētā strīda izšķiršanā. Atbilstoši likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli" 7.panta trešajai daļai nekustamā īpašuma nodokļa maksāšanas pienākums izbeidzas ar nākamo mēnesi pēc tam, kad no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas tiek dzēsts ieraksts par attiecīgo nekustamā īpašuma nodokļa objektu. Līdz ar to apstāklis, ka 2013.gada 20.februārī no dzīvokļa īpašuma ar kadastra numuru /numurs D/sastāva dzēstas kopīpašuma domājamās daļas no dzīvojamās ēkas ar kadastra apzīmējumu /numurs C/, ietekmē pieteicējas pienākumu maksāt nekustamā īpašuma nodokli, sākot ar 2013.gada martu. Savukārt šajā lietā tiek izskatīts jautājums par pašvaldības veikto nodokļa aprēķinu 2010., 2011. un 2012.gadā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. C/ pieteikumu par Rīgas domes 2012.gada 22.augusta lēmuma Nr.1-43/RD-12-460-ap atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Konošonoka

Tiesneses I.Amona

S.Gintere